

404 Sivistyksen hallinto

Toiminnan kuvaus / palveluajatus

Sivistystoimen hallinto huolehtii sivistyksen toimialan arjen prosessien sujuvuudesta ja yksiköiden toiminnan tuesta. Sivistysosaston hallinto ohjaa osaston yhteistoimintoja, järjestää ja toimeenpanee kilpailutuksia sekä kehittää toiminnan suunnittelua, seuranta ja arviointia.

Sivistystoimen hallinto koordinoi hyvinvointityötä kunnassa.

Sivistystoimen kaikkien yksiköiden toimintaa määrittää lainsäädäntö hyvin selkein. velvoittavin normein. Yksiköt suunnittelevat ja toteuttavat arjen toiminnot näiden normien pohjalta. Ohjaavien normien rinnalle jokainen yksikkö määrittää talousarviokaudelle yksikkönsä kannalta olennaisia tavoitteita. Tavoitteet sidotaan kuntastrategiaan ja hyvinvointisuunnitelmaan.

Vastuhenkilö

Sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Tehtävä

Sivistyspalvelujen laadukas ja vaikuttava järjestäminen

Sitovia tavoitteita (Strategia ja hyvinvointisuunnitelma huomioiden)

1. Tuki toimialan kehittämisprosesseille, erityisesti UKK3.0 ja varhaiskasvatuksen arjen sujuvuus (strategiasta elinvoima ja hyvinvointi, viestintä ja vuorovaikutus; hyvinvointisuunnitelmasta kaikki tavoitealueet)
2. Laajan hyvinvointikertomuksen pohjalta hyvinvointitavoitteiden kirkastaminen seuraavaan hyvinvointisuunnitelmaan ja uuteen kuntastrategiaan (strategiasta elinvoima ja hyvinvointi; hyvinvointisuunnitelmasta kaikki tavoitealueet)
3. työryhmätyöskentelyn tehostaminen

Keskeiset riskit kyseisten tavoitteiden toteutumiselle

- henkilöstön vaihtuvuus
- yhteisen ymmärryksen heikkous olennaisista kehittämistavoitteista
- resurssien niukkuus

Tunnusluvut ja mittarit

- UKK3.0-hankkeen eteneminen ja jatkorahoituksen varmistuminen: UKK3.0:ssa henkilöstökoulutuksien määrä, tuotettujen sisältökokonaisuuksien määrä, rahoituspäätös; varhaiskasvatuksessa poissaolojen määrän kääntyminen laskuun
- hyvinvointikertomuksessa kirkastettujen tavoitteiden kulkeutuminen seuraavaan strategiaan ja hyvinvointisuunnitelmaan
- työryhmien määrä, työryhmien päällekkäisen työn väheneminen

Toiminnan painopistealueet 2025

- perusopetuksen kehittämishanke UKK3.0

- varhaiskasvatuksen arjen sujuvuuden vahvistaminen

Tavoitteiden toteutuminen 1-4/2025

- UKK3.0-hanke perusopetuksessa on edennyt pienellä liekillä
- Varhaiskasvatuksessa on jatkettu tiekartta-prosessia ja avauksena ollaan mukana Jyväskylän yliopiston JOTPA-hankkeessa; poissaoloissa alkuvuodesta jälleen nousua
- hyvinvointikertomus valmistui ja hyväksyttiin, kehityskohteiden kirkastaminen käynnissä
- Työryhmien määrä tulee päätettäväksi uuden valtuustokauden alkaessa

	TP2024	TA2024	TA2025	Toteuma 01-04/2025	toteuma-%	Toteuma 01-04/2024	muutos 24-25	tot 24/25	Muutos-%
C404 Hallinto									
Ulkoiset tapahtumat									
Toimintakulut	-99729	-98456	-104052	-30668	29,5	-36482	5814	84 %	-16 %
Toimintakate ulkoiset	-99729	-98456	-104052	-30668	29,5	-36482	5814	84 %	-16 %
Sisäiset tapahtumat									
Tulot sisäiset	456	0	500	193	38,6	166	27	116 %	16 %
Menot sisäiset	-2027	-1804	-1612	-302	18,7	-773	471	39 %	-61 %
Toimintakate sisäiset	-1570	-1804	-1112	-109	9,8	-607	497	18 %	-82 %
TOIMINTAKATE YHT.	-101299	-100260	-105164	-30777	29,3	-37089	6312	83 %	-17 %

410 Perusopetus

Toiminnan kuvaus / palveluajatus

Perusopetus tarjoaa kaikille lapsille tiedolliset ja taidolliset välineet elämässä pärjäämiseen. Arvomme sinnikkyys, kunnioitus ja vastuuntunto ohjaavat toimintaamme. Opetus- ja kasvatustyötä teemme yhteistyössä oppilaiden, vanhempien, henkilökunnan ja muiden sidosryhmien kanssa. Tavoitteenamme on omat vahvuutensa tunteva, rohkeaksi toimijaksi kasvava oppilas, joka saa tarvittavat valmiudet elämää ja jatko-opintoja varten.

Vastuhenkilö

Perusopetuksen rehtori

Tehtävä

Perusopetus antaa pohjan laajan yleissivistyksen muodostamiseen ja oppivelvollisuuden suorittamiseen. Perusopetuksen antaa valmiudet ja kelpoisuuden toisen asteen opintoihin. Opetus edistää osallisuutta ja kestäväää elämäntapaa sekä kasvua demokraattisen yhteiskunnan jäsenyyteen. Se edistää tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta ja oikeudenmukaisuutta.

Lähde: *Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014*

Sitovia tavoitteita (Strategia ja hyvinvointisuunnitelma huomioiden)

1. Toiminnallisesti kestävä ja taloudellisen perusopetuksen luominen.
2. Henkilöstön sitouttaminen ja jaksamisen tukeminen.
3. Oppilaiden osallisuuden, kouluun sitoutumisen ja hyvinvoinnin tukeminen.

Keskeiset riskit kyseisten tavoitteiden toteutumiselle

1. Muutokset toimintaympäristössä, kuten kouluverkossa ja lainsäädännössä.
2. Haastava työ, muutoksessa toimiminen ja tulevaisuuden vähenevä työmäärä.
3. Palveluiden heikkeneminen

Tunnusluvut ja mittarit 1. Kustannukset / oppilas. 2. Henkilöstön sairauslomapäivät 3. Kouluterveyskysely, kiusaamiskysely ja muut kyselyt, jotka kartoittavat osallisuutta ja hyvinvointia

Toiminnan painopistealueet 2025

1. Perusopetuksen muutokseen sopeutuminen
2. Oppilaiden ja henkilöstön hyvinvointi

Tavoitteiden toteutuminen 1–4 / 2025

1. On valmistauduttu yhteen perusopetuksen yksikköön siirtymiseen ja kehitetty toiminnallisesti ja taloudellisesti järkevää mallia perusopetuksen tuleville vuosille.
2. Henkilöstön jaksamista on selvitetty työterveyskyselyllä.
3. On tehty toimia kaikille turvallisen perusopetuksen edistämiseksi ja suunniteltu toimenpiteitä tavoitteen edistämiseksi tulevana lukuvuonna.

C410 Peruskoulu	TP2024	TA2024	TA2025	Toteuma 01-04/2025	toteuma-%	Toteuma 01-04/2024	muutos 24-25	tot 24/25	Muutos-%
Ulkoiset tapahtumat									
Toimintatuotot	275520	102350	86400	176339	204,1	49915	126424	353 %	253 %
Toimintakulut	-2937531	-2979546	-2912247	-929392	31,9	-914401	-14991	102 %	2 %
Toimintakate ulkoiset	-2662011	-2877196	-2825847	-753054	26,6	-864487	111433	87 %	-13 %
Sisäiset tapahtumat									
Suunnitelmapoistot	-223370	-223376	-214451	-71593	33,4	-74457	2863	96 %	-4 %
Tulot sisäiset	25466	6551	25400	9507	37,4	9778	-271	97 %	-3 %
Menot sisäiset	-481646	-416389	-429399	-105744	24,6	-139136	33392	76 %	-24 %
Toimintakate sisäiset	-679550	-633214	-618450	-167830	27,1	-203815	35985	82 %	-18 %
TOIMINTAKATE YHT.	-3341561	-3510410	-3444297	-920884	26,7	-1068301	147418	86 %	-14 %

420 Lukio

Toiminnan kuvaus / palveluajatus

Rautalammin lukio tarjoaa laadukasta lukiokoulutusta viihtyisissä tiloissa. Meille on tärkeää, että huolehdimme lähialueen vetovoimaisuudesta ja kannamme vastuuta paikallisesti ja valtakunnallisesti.

Yrittäjämäinen asenne, kestävän kehityksen huomioiminen ja kansainvälisyys näkyvät koulumme arjessa ja toiminnassa.

Välitämme toisistamme. Henkilökunnan ja opiskelijoiden hyvinvointi ovat keskeisiä toiminta-ajatuksiamme. Tavoitteenamme on hyödyntää paikallisia olosuhteita tehokkaasti ja olla aktiivinen toimija myös kunnan vetovoimaisuuden lisäämisessä.

Yhteistyö Wanhan ratsastuskeskuksen kanssa luo pohjaa lukion markkinoinnille ja tarjoaa vakaan opiskelijavirran.

Teatteri-ilmaisun ja musiikin keinoin ilmaisemme paikallista osaamista ja otamme kantaa yhteiskunnallisiin ja globaaleihin ilmiöihin.

Lukion arvot: vastuullisuus, laadukkuus ja välittäminen.

Vastuuhenkilö

Lukion rehtori

Tehtävä

Laadukkaan lukiokoulutuksen tarjoaminen osana Rautalammin kunnan koulutoimea

Sitovia tavoitteita (Strategia ja hyvinvointisuunnitelma huomioiden)

1. Opiskelijamäärä syksyllä 2025 vähintään 110.
2. Yhteisiä opintojaksoja Vesannon ja Suonenjoen kanssa vähintään 18 kpl.
3. Hyvinvointikyselyt opiskelijoille 2 kertaa ja henkilökunnalle kerran vuodessa.

Keskeiset riskit kyseisten tavoitteiden toteutumiselle

1. Toisella asteella kova kilpailu alati vähenevistä, suomalaisista nuorista. Lisäksi ratsastusta alettu tarjota useissa lukioissa. Rautalammilta lukioon tulevien määrä vähäinen.
2. Riskinä mainittujen kolmen lukion lukujärjestysten synkronointiongelmien. Pitää olla kaikilla vahva tahto saada yhteiset opintojaksot toteutumaan.
3. Lähes riskitön tavoite. Toiminnan suunnitelmallisuus tukena.

Tunnusluvut ja mittarit

1. Opiskelijoiden määrä.
2. Yhteisten opintojaksojen määrä.
3. Kyselyiden määrä.

Toiminnan painopistealueet 2025

Hyvinvoiva arki.

Tavoitteiden toteutuminen 1–4 / 2025

- Opiskelijamääräarvio syksylle 2025 on 120
- Yhteisten opintojaksojen määrä lukuvuonna 2024-2025 toteutuu
- Hyvinvointikyselyt toteutettu

C420 Lukio	TP2024	TA2024	TA2025	Toteuma 01-04/2025	toteuma-%	Toteuma 01-04/2024	muutos 24-25	tot 24/25	Muutos-%
Ulkoiset tapahtumat									
Toimintatuotot	55835	19600	18100	14252	78,7	21324	-7072	67 %	-33 %
Toimintakulut	-1058272	-982780	-1040110	-314788	30,3	-341085	26297	92 %	-8 %
Toimintakate ulkoiset	-1002437	-963180	-1022010	-300537	29,4	-319761	19224	94 %	-6 %
Sisäiset tapahtumat									
Suunnitelmapoistot	-114733	-114733	-114733	-38244	33,3	-38244	0	100 %	0 %
Tulot sisäiset	3388	400	4400	1190	27,0	1451	-261	82 %	-18 %
Menot sisäiset	-146907	-147324	-147678	-25284	17,1	-48910	23626	52 %	-48 %
Toimintakate sisäiset	-258252	-261657	-258011	-62338	24,2	-85703	23365	73 %	-27 %
TOIMINTAKATE YHT.	-1260689	-1224837	-1280021	-362875	28,3	-405464	42589	89 %	-11 %

440 Vapaa sivistystyö ja taiteen perusopetus

Toiminnan kuvaus / palveluajatus

Sisä-Savon kansalaisopiston tarjonnassa on Rautalammin kunnan alueella monipuolisesti kursseja eri-ikäisille kuntalaisille. Yleisöluennot ovat kaikille avoimia. Kurssisuunnittelua tehdään kuntalaisia osallistaen.

Kuopion konservatorio järjestää taiteen perusopetusta musiikissa. Opetus on pitkäjännitteistä musiikillisten taitojen ja valmiuksien kartuttamista. Oppilaat esiintyvät kunnassa toteutettavissa tilaisuuksissa.

Vastuhenkilö

Sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Tehtävä

Hyvinvointia tukevien vapaa-aikapalvelujen monipuolinen tarjoaminen kuntalaisille. Tietojen, taitojen kartuttaminen ja jalostaminen sekä fyysisen kunnon monipuolinen kohottaminen.

Sitovia tavoitteita (Strategia ja hyvinvointisuunnitelma huomioiden)

1. Kurssitarjonta sisältää monipuolisesti ainakin liikuntaa, eri taiteenalojen kursseja, kädentaitoja ja kieliä. (tasapainoinen kuntatalous, elinvoima & hyvinvointi, joustava työ & asuminen; hyvä mielenterveys)
2. Kurssimäärä supistuu enintään 10%, (tasapainoinen kuntatalous, elinvoima & hyvinvointi, joustava työ & asuminen; hyvä mielenterveys)
3. Konservatorion oppilasmäärä on vähintään 7, (tasapainoinen kuntatalous, elinvoima & hyvinvointi, joustava työ & asuminen; hyvä mielenterveys)

Keskeiset riskit kyseisten tavoitteiden toteutumiselle

Kunnalla ei ole suoraa edustusta oppilaitosten hallinnossa, ja näkemyksen välittyminen on epäsuoraa.

Valtio suunnittelee vapaaseen sivistystyöhön rahoituksen leikkausta. Valtio suunnittelee taiteen perusopetukseen kokonaisuudistusta.

Tunnusluvut ja mittarit

Kansalaisopisto

- Opetustuntien määrä vähintään 1900
- Toteutuneet kurssit vähintään 80

Konservatorio

- Opetustuntien määrä vähintään 320
- Oppilaiden määrä vähintään 7

Toiminnan painopistealueet 2025

Hyvinvointinäkökulman vahvistaminen, palvelun saatavuuden varmistaminen ja vahvistaminen.

Tavoitteiden toteutuminen 1–4 / 2025

- Kevätlukukauden toiminta toteutui suunnitellussa laajuudessa tavoitteen mukaisesti

C440 Aikuiskoulutus	TP2024	TA2024	TA2025	Toteuma 01-04/2025	toteuma-%	Toteuma 01-04/2024	muutos 24-25	tot 24/25	Muutos-%
Ulkoiset tapahtumat									
Toimintatuotot	0	0	0	-10		0	-10	0 %	
Toimintakulut	-80386	-64801	-86000	-38508	44,8	-47386	8878	81 %	-19 %
Toimintakate ulkoiset	-80386	-64801	-86000	-38518	44,8	-47386	8868	81 %	-19 %
Sisäiset tapahtumat									
TOIMINTAKATE YHT.	-80386	-64801	-86000	-38518	44,8	-47386	8868	81 %	-19 %

450 Joukkoliikenne
Toiminnan kuvaus / palveluajatus Tavoitteena on mahdollistaa haja-asutusalueelta asioiminen kirkonkylälle sekä yhteydet Suonenjoelle ja Kuopioon sekä toimivat vaihtoyhteydet eri puolille Suomea.
Vastuhenkilö Sivistys- ja hyvinvointijohtaja
Tehtävä Joustavaa asumista tukevat joukkoliikennepalvelut
Sitovia tavoitteita (Strategia ja hyvinvointisuunnitelma huomioiden) 1. Tiedotuksen kehittäminen 2. Matkaketjuajattelun vahvistaminen 3. Liikennetarjonnan supistaminen vastaamaan talouden resursseja
Keskeiset riskit kyseisten tavoitteiden toteutumiselle Kustannuskehitys on ennakkoimatonta. Sisäinen liikenne kilpailutetaan vuoden 2025 aikana, ja uuden sopimuksen kustannustaso on hämärä. Näkemyksen välittyminen ELYn suuntaan on haastavaa, kuntien tarpeet ja näkemykset poikkeavat toisistaan.
Tunnusluvut ja mittarit • Matkustajamäärän kehitys • Matkaketjujen muodostuminen määrä • Aikataulujulkaisujen määrä ja jakelujen määrä
Toiminnan painopistealueet 2025 • Sisäisen liikenteen kilpailutus ja siitä muodostuvasta liikenteestä tiedottaminen tehokkaasti • ELY-liikenteeseen näkemyksen välittäminen matkaketjujen parantamiseksi
Tavoitteiden toteutuminen 1–4 / 2025 • Liikenteen määrä on toteutunut suunnitellusti; matkustajatietoja alkuvuodelta ei ole saatu • Aikataulutiedot ovat päivittymässä uuden liikennekauden alkaessa kesäkuun alussa

C450 Joukkoliikenne	TP2024	TA2024	TA2025	Toteuma 01-04/2025	toteuma-%	Toteuma 01-04/2024	muutos 24-25	tot 24/25	Muutos-%
Ulkoiset tapahtumat									
Toimintakulut	-36241	-38001	-40000	-5978	14,9	-15511	9533	39 %	-61 %
Toimintakate ulkoiset	-36241	-38001	-40000	-5978	14,9	-15511	9533	39 %	-61 %
Sisäiset tapahtumat									
TOIMINTAKATE YHT.	-36241	-38001	-40000	-5978	14,9	-15511	9533	39 %	-61 %

453 Varhaiskasvatus

Toiminnan kuvaus / palveluajatus

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on järjestää laadukasta ja pedagogisesti perusteltua hoitoa, kasvatusta ja opetusta kaikille alle kouluikäisille lapsille varhaiskasvatusmuodosta riippumatta. Toiminta perustuu varhaiskasvatus-suunnitelman perusteisiin ja Rautalammin varhaiskasvatussuunnitelmaan.

Vastuuhenkilö

Varhaiskasvatusjohtaja-päiväkodin johtaja

Tehtävä

Laadukkaiden varhaiskasvatuspalveluiden tarjoaminen osana Rautalammin kunnan sivistystoimea.

Sitovia tavoitteita (Strategia ja hyvinvointisuunnitelma huomioiden)

1. Laadukas pedagoginen varhaiskasvatus

(Kuntastrategia elinvoima ja hyvinvointi)

Karvin laadunarviointijärjestelmän hyödyntäminen Rautalammin varhaiskasvatuksen laadun arvioinnissa. Varhaiskasvatuksen laadun arvioinnin tulokset tuovat tietoa varhaiskasvatuksen arjesta, niin toiminnan vahvuuksista, kuin kehittämistä vaativista osa-alueista.

Yhtenäistä viestintää, tiedonsiirtoa ja avointa keskustelukulttuuria sekä toiminnan kehittämistä tuetaan säännöllisillä tiimipalavereilla, sekä koko talon pedagogisilla ja yhteisillä kokoontumisilla.

2. Huoltajien ja lasten osallisuuden lisääminen

(Hyvinvointisuunnitelma kuntalaisten osallisuuden lisääminen, lapsiystävällinen kuntamalli)

Asiakasraadin yhteiset kokoukset. Lapset pääsevät osallistumaan toiminnan suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin, lasten kokousten sekä lasten havainnoinnin myötä. Asiakaskysely huoltajille.

3. Hyvinvoinnin tukeminen

(Hyvinvointisuunnitelma hyvä mielenterveys)

Tunne –ja kaveritaitojen tavoitteellinen edistäminen. Pyritään positiivisen pedagogiikan keinoin lisäämään lasten hyvinvointia ja mahdollistetaan lapsille myönteisiä tunnekokemuksia. Positiiviset kokemukset uuden oppimisen tukena.

Henkilökunnan hyvinvoinnin tukeminen

Tyhy-ryhmän säännölliset kokoontumiset

Varmistetaan henkilökunnan riittävä resurssointi ja työtaakan säilyminen maltillisena kautta linjan koko varhaiskasvatuksessa.

Keskeiset riskit kyseisten tavoitteiden toteutumiselle

Henkilöstön poissaolot, työtaakan kuormittavuus

Ei sitouduta sovittuihin asioihin.

Tunnusluvut ja mittarit

Laadukas pedagoginen varhaiskasvatus	Toteutunut	Ei ole toteutunut
Karvin arvioinnin toteuttaminen	Valssin yksi kysely lähetetty henkilökunnalle.	
Tiimipalaverit lkm/kk	0-5-v 2krt/kk ja Satakielessä 1krt/kk	

Pedagoginen tiimi & talon palaveri kokoontuu krt/vk	Silmussa noin 2krt/kk, poissaolot ovat hankaloittaneet alkuvuoden kokoontumisia	
Huoltajien ja lasten osallisuuden lisääminen		
Lasten kokoukset sekä lapsien havainnoinnin toteutuminen. lkm/kk	0-2v on havainnoitu 1krt/kk. Isompien lasten ryhmissä lasten kokoukset 1-2 krt/kk.	
Asiakasraadin yhteiset kokoontumiset krt/v	Maaliskuussa 2025	
Asiakastyytyväisyyskysely huoltajille		Toteutetaan syksyisin
Hyvinvoinnin tukeminen		
Tunne ja kaveritaitojen harjoittelu säännöllisesti lkm/kk	Ohjattuja toimintatuokioita järjestetään aiheesta n.1krt/vko.	
Työhyvinvointi ryhmän kokoontumiset lkm/v	On kokoontunut 1 krt	
Toiminnan painopistealueet 2025		
Laadukas pedagoginen varhaiskasvatus		
Huoltajien ja lasten osallisuuden lisääminen		
Hyvinvoinnin lisääminen		
Tavoitteiden toteutuminen 1–4 / 2025		
Yllä taulukossa		

C453 Varhaiskasvatus	TP2024	TA2024	TA2025	Toteuma 01-04/2025	toteuma-%	Toteuma 01-04/2024	muutos 24-25	tot 24/25	Muutos-%
Ulkoiset tapahtumat									
Toimintatuotot	82027	23000	88243	60432	68,5	12678	47753	477 %	377 %
Toimintakulut	-1103623	-1274515	-1332860	-340208	25,5	-333042	-7166	102 %	2 %
Toimintakate ulkoiset	-1021596	-1251515	-1244617	-279777	22,5	-320364	40587	87 %	-13 %
Sisäiset tapahtumat									
Suunnitelmapoistot	-8880	-6220	-8483	-3495	41,2	-2073	-1421	169 %	69 %
Tulot sisäiset	17396	11720	17300	5844	33,8	4933	912	118 %	18 %
Menot sisäiset	-315245	-333820	-344569	-24904	7,2	-111404	86500	22 %	-78 %
Toimintakate sisäiset	-306729	-328320	-335752	-22554	6,7	-108544	85990	21 %	-79 %
TOIMINTAKATE YHT.	-1328325	-1579835	-1580369	-302331	19,1	-428908	126578	70 %	-30 %

454 Esiopetus

Toiminnan kuvaus / palveluajatus

Esiopetuksen tavoitteena on vahvistaa ja tukea jokaisen lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen polkua joustavasti varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja edelleen perusopetukseen. Toiminta perustuu esiopetussuunnitelman perusteisiin ja Rautalammin esiopetussuunnitelmaan.

Vastuhenkilö

Varhaiskasvatusjohtaja-päiväkodin johtaja

Tehtävä

Laadukkaiden esiopetuspalveluiden tarjoaminen osana Rautalammin kunnan sivistystoimea.

Sitovia tavoitteita (Strategia ja hyvinvointisuunnitelma huomioiden)

1. Laadukas pedagoginen esiopetus

(Kuntastrategia elinvoima ja hyvinvointi)

Toimintakauden alussa lapsille laaditaan henkilökohtaiset esiopetussuunnitelmat ja ne arvioidaan toimintakauden lopussa.

Yhtenäistä viestintää, tiedonsiirtoa ja avointa keskustelukulttuuria sekä toiminnan kehittämistä tuetaan säännöllisillä tiimipalavereilla, sekä koko talon pedagogisilla ja yhteisillä kokoontumisilla.

2. Huoltajien ja lasten osallisuuden lisääminen

(Hyvinvointisuunnitelma kuntalaisten osallisuuden lisääminen, lapsiystävällinen kuntamalli)

Asiakasraadin yhteiset kokoukset. Lapset pääsevät osallistumaan toiminnan suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin, lasten kokousten sekä lasten havainnoinnin myötä. Asiakaskysely huoltajille.

3. Hyvinvoinnin tukeminen

(Hyvinvointisuunnitelma hyvä mielenterveys)

Tunne –ja kaveritaitojen tavoitteellinen edistäminen. Pyritään positiivisen pedagogiikan keinoin lisäämään lasten hyvinvointia ja mahdollistetaan lapsille myönteisiä tunnekokemuksia. Positiiviset kokemukset uuden oppimisen tukena. Luontopainotteisen esiopetuksen (Metsäeskari) toteuttaminen.

Henkilökunnan hyvinvoinnin tukeminen

Tyhy-ryhmän säännölliset kokoontumiset

Varmistetaan henkilökunnan riittävä resurssointi ja työtaakan säilyminen maltillisena kautta linjan koko varhaiskasvatuksessa.

Keskeiset riskit kyseisten tavoitteiden toteutumiselle

Henkilöstön poissaolot, työtaakan kuormittavuus

Ei sitouduta sovittuihin asioihin.

Tunnusluvut ja mittarit

Laadukas pedagoginen esiopetus	Toteutunut	Ei ole toteutunut
Lasten esiopetussuunnitelmien laatiminen ja arviointi		Arviointi kesken
Tiimipalaverit lkm/kk	Tiimipalaverit 1 krt/kk	

Pedagoginen tiimi & talon palaveri kokoontuu krt/vk	Silmussa n. 2krt/kk, poissaolot ovat hankaloittaneet alkuvuoden kokoontumisia	
Huoltajien ja lasten osallisuuden lisääminen		
Lasten kokoukset sekä lapsien havainnoinnin toteutuminen. lkm/kk	1krt/kk	
Asiakasraadin yhteiset kokoontumiset krt/v	Maaliskuussa 2025	
Asiakastyytyväisyyskysely huoltajille		Toteutetaan syksyllä
Hyvinvoinnin tukeminen		
Tunne ja kaveritaitojen harjoittelu säännöllisesti lkm/kk	Toteutuu päivittäin	
Työhyvinvointi ryhmän kokoontumiset lkm/v	1krt	
Toiminnan painopistealueet 2025		
Laadukas pedagoginen varhaiskasvatus		
Huoltajien ja lasten osallisuuden lisääminen		
Hyvinvoinnin lisääminen		
Tavoitteiden toteutuminen 1–4 / 2025		
Yllä taulukossa		

C454 Esiopetus	TP2024	TA2024	TA2025	Toteuma 01-04/2025	toteuma-%	Toteuma 01-04/2024	muutos 24-25	tot 24/25	Muutos-%
Ulkoiset tapahtumat									
Toimintatuotot	35658	0	0	7735		35658	-27923	22 %	-78 %
Toimintakulut	-144389	-149661	-172871	-42171	24,4	-41765	-405	101 %	1 %
Toimintakate ulkoiset	-108730	-149661	-172871	-34436	19,9	-6107	-28329	564 %	464 %
Sisäiset tapahtumat									
Tulot sisäiset	2179	2140	2100	879	41,9	747	132	118 %	18 %
Menot sisäiset	-28127	-24628	-20122	-5675	28,2	-12716	7041	45 %	-55 %
Toimintakate sisäiset	-25948	-22488	-18022	-4796	26,6	-11969	7173	40 %	-60 %
TOIMINTAKATE YHT.	-134679	-172149	-190893	-39232	20,6	-18076	-21156	217 %	117 %

460 Nuorisotoimi

Toiminnan kuvaus / palveluajatus

Nuoret kohtaava ja tavoittava nuorisotyö. Nuorisotilaa pidetään avoinna säännöllisesti sekä järjestetään yhteisiä tapahtumia, teemapäiviä sekä retkiä. Nuoret pyritään aktivoimaan nuorisotyön sisällön suunnitteluun ja toteutukseen. Toiminta suunnitellaan ja toteutetaan poikkihallinnollisesti ja eri sidosryhmiä apuna käyttäen. Erityisnuorisotyössä etsivä nuorisotyöntekijä toimii nuorten tukena.

Vastuhenkilö

Vapaa-aikasihteeri, 70% työajalla

Muu henkilöstö:

Etsivä nuorisotyöntekijä, kokoaikatyö

Koulunuorisotyöntekijä, kokoaikatyö

Tehtävä

Laadukkaiden nuorisopalvelujen järjestäminen.

Sitovia tavoitteita

1. Vahvistaa nuorisovaltuuston ja päättäjien kanssa ”nuva kummi” – toimintaa.

”Nuva kummi”- toiminta olemassa. Toimintaa tarkoitus vahvistaa, kun uudet valtuutetut aloittavat.

2. Käynnistää koulunuorisotyö

Koulunuorisotyö on käynnistetty ja toiminta toimii hyvin.

3. Liikuntavälituntitoiminnan toteutuminen Matti Lohen peruskoulussa.

Liikuntavälitunnit ovat toteutuneet ylä- ja alakoululla.

Keskeiset riskit kyseisten tavoitteiden toteutumiselle

Taloudelliset haasteet.

Tunnusluvut ja mittarit

	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Nuorten työpaja asiakkaat / vuosi			14	10	-
Nuorisotilan kävijät /vuosi	2 576	2 781	2688	3 000	3000
Etsivä asiakkaat / vuosi	71	60	43	45	45

Toiminnan painopistealueet 2025

Nuorisotoiminnan tuominen koulupäivien sisälle ja koulupäivien läheisyyteen.

Tavoitteiden toteutuminen 1–4 / 2025

Ks. yllä tavoitteiden kohdalla tavoitteiden toteutuminen

C460 Nuoriso	TP2024	TA2024	TA2025	Toteuma 01-04/2025	toteuma-%	Toteuma 01-04/2024	muutos 24-25	tot 24/25	Muutos-%
Ulkoiset tapahtumat									
Toimintatuotot	74365	68000	99500	44939	45,2	11314	33625	397 %	297 %
Toimintakulut	-168543	-182113	-217491	-53059	24,4	-53557	498	99 %	-1 %
Toimintakate ulkoiset	-94178	-114113	-117991	-8120	6,9	-42243	34123	19 %	-81 %
Sisäiset tapahtumat									
Tulot sisäiset	0	0	0	1		0	1	0 %	-100 %
Menot sisäiset	-19720	-18017	-18125	-5018	27,7	-2110	-2908	238 %	138 %
Toimintakate sisäiset	-19720	-18017	-18125	-5017	27,7	-2110	-2907	238 %	138 %
TOIMINTAKATE YHT.	-113898	-132130	-136116	-13137	9,7	-44353	31216	30 %	-70 %

450 Liikuntatoimi

Toiminnan kuvaus / palveluajatus

Rautalammin kunnan liikuntatoimen keskeisenä tehtävänä on liikunnan ja muun terveyttä edistävän fyysisen aktiivisuuden tukeminen. Kunta tarjoaa ja ylläpitää liikuntapaikkoja. Liikunnan toiminnallisesta yhdessä kunnan kanssa huolehtivat aktiiviset liikunta- ja urheiluseurat sekä yritykset. Urheiluseurat ovat kunnan liikuntapalveluiden tärkeä yhteistyökumppani.

Vastuuhenkilö

Vapaa-aika sihteeri, 30% työajalla

Muu henkilöstö:

Uimahallin lippukassan hoitaja, osa-aikatyö ja tuntityö

Uimahallin uinninvalvoja, osa-aikatyö ja tuntityö

Liikuntaneuvoja, kokoaikainen

Tehtävä

Laadukkaiden liikuntapalvelujen järjestäminen.

Sitovia tavoitteita

1. Harrastamisen Suomen Mallin toteutumien.

Harrastamisen Suomen malli on toteutunut.

2. Monipuolisten liikuntapaikkojen turvaaminen ja tapahtumien toteutus: liikuntatoimi tukee järjestöavustuksella vuosittain urheiluseuroja liikuntatoiminnan järjestämiseksi. Liikuntatoimi on jakanut järjestöavustukset.

3. Liikuntavälituntitoiminnan toteutuminen Matti Lohen peruskoulussa.

Liikuntavälituntitoiminta on toteutunut ala- ja yläkoululla.

Keskeiset riskit kyseisten tavoitteiden toteutumiselle

Taloudelliset haasteet ja energiahinnan nousu.

Tunnusluvut ja mittarit

	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Uimahallin kävijät/vuosi	5 912	6 122	6022	7 000	6000
Uimahallin kustannukset/käynti	15,21	14,69	15,11	12,85	15,00

Toiminnan painopistealueet 2025

Liikuntatoiminnan tuominen koulupäivien sisälle tai koulupäivien läheisyyteen.

Tavoitteiden toteutuminen 1–4 / 2025

Ks. yllä tavoitteiden kohdalla tavoitteiden toteutuminen.

C470 Liikunta	TP2024	TA2024	TA2025	Toteuma 01-04/2025	toteuma-%	Toteuma 01-04/2024	muutos 24-25	tot 24/25	Muutos-%
Ulkoiset tapahtumat									
Toimintatuotot	39560	20000	21000	6302	30,0	7789	-1487	81 %	-19 %
Toimintakulut	-151567	-153976	-111458	-42854	38,4	-58439	15585	73 %	-27 %
Toimintakate ulkoiset	-112006	-133976	-90458	-36551	40,4	-50649	14098	72 %	-28 %
Sisäiset tapahtumat									
Suunnitelmapoistot	-22192	-20870	-26300	-8860	33,7	-6957	-1903	127 %	27 %
Tulot sisäiset	1725	0	1120	0	0,0	0	0	0 %	-100 %
Menot sisäiset	-31436	-29327	-24321	-6558	27,0	-10265	3707	64 %	-36 %
Toimintakate sisäiset	-51903	-50197	-49501	-15418	31,1	-17222	1804	90 %	-10 %
TOIMINTAKATE YHT.	-163909	-184173	-139959	-51969	37,1	-67871	15902	77 %	-23 %

480 Kirjasto

Toiminnan kuvaus / palveluajatus

1. **Kaikille mahdollisuus lukea** - Lukutaito on kansalaistaito. Kirjaston osaajat ja kokoelmat ovat monipuolisen lukemisen ja monilukutaidon edistämistä varten.
2. **Tukea aktiiviseen kansalaisuuteen ja hyvinvointiin** - Kirjasto opastaa tiedonlähteille ja tukee elinikäistä oppimista. Kirjasto ehkäisee syrjäytymistä.
3. **Osaamista ja yhteistyötä** - Kirjastossa työskentelee osaava ja osaamistaan kehittävä henkilökunta. Kirjasto toimii valtakunnallisessa ja kansainvälisessä kirjastoverkossa. Kirjasto kehittää toimintaansa yhdessä asiakkaiden kanssa.
4. **Kaikille avoin tila** - Jokainen on tervetullut kirjastoon

Vastuuhenkilö

Seija Österberg

Tehtävä

Yleisen kirjaston tehtävänä on:

- 1) tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin;
- 2) ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa;
- 3) edistää lukemista ja kirjallisuutta;
- 4) tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon;
- 5) tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan;
- 6) edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua.

Edellä tarkoitetun tehtävän hoitamiseksi yleisellä kirjastolla tulee olla tarkoituksenmukaiset tilat, ajantasainen välineistö sekä riittävä ja osaava henkilöstö. (Laki yleisistä kirjastoista 29.12.2016/1492)

Sitovia tavoitteita

1. Rutakko kirjastoverkon entistä parempi hyödyntäminen luettelointia keskittämällä. Vähentää ostopalvelujen tarvetta. (Tasapainoinen kuntatalous)
2. Nuortenosaston viihtyisyyden parantaminen, sohvien uusiminen. Kirjaston kalusteet ovat 35 vuotta sitten uuteen kirjastotaloon hankittuja ja ovat käyttöikänsä päässä. (Elinvoima ja hyvinvointi)

Keskeiset riskit kyseisten tavoitteiden toteutumiselle

Taloudelliset haasteet.

Tunnusluvut ja mittarit

					2024	Tavoite 2025	
2936	2020	2021	2022	2023	Toteutunut	Rutakko kirjastojen ka.	2025 Tavoite
Lainaajat	848	789	736	808	1102	32,19	947
Lainaus	33502	36307	37001	40074	43923	15,03	44203
Käynnit	21415	23771	32249	37943	50264	9,49	27910

Toiminnan painopistealueet 2025

Lukutaito ja lukemisen edistäminen. Kirjastopalveluiden saavutettavuuden ja esteettömyyden lisääminen.

Tavoitteiden toteutuminen 1–4 / 2025

1. Luettelointikustannukset on jaettu Rutakko kirjastojen kesken asukasluvun mukaan. Suonenjoen liittyminen kirjastoverkkoon pienentää kustannuksia.
2. Nuortenosastolle on hankittu 6 kpl sohvia Sepon Kaluste Oy:ltä.

C480 Kirjasto	TP2024	TA2024	TA2025	Toteuma 01-04/2025	toteuma-%	Toteuma 01-04/2024	muutos 24-25	tot 24/25	Muutos-%
Ulkoiset tapahtumat									
Toimintatuotot	14238	13180	12529	16390	130,8	5405	10985	303 %	203 %
Toimintakulut	-250665	-235900	-248180	-95310	38,4	-100552	5242	95 %	-5 %
Toimintakate ulkoiset	-236428	-222720	-235651	-78920	33,5	-95147	16227	83 %	-17 %
Sisäiset tapahtumat									
Suunnitelmapoistot	-30864	-30864	-2313	-771	33,3	-10288	9518	7 %	-93 %
Tulot sisäiset	16130	14872	13900	4649	33,4	0	4649	0 %	-100 %
Menot sisäiset	-48227	-39525	-44390	-10191	23,0	-15149	4958	67 %	-33 %
Toimintakate sisäiset	-62962	-55517	-32803	-6312	19,2	-25437	19125	25 %	-75 %
TOIMINTAKATE YHT.	-299390	-278237	-268454	-85233	31,7	-120585	35352	71 %	-29 %

490 Kulttuuritoimi

Toiminnan kuvaus / palveluajatus

Kulttuuritoimi tuottaa, koordinoi ja kehittää monipuolisesti kulttuuripalveluja eri väestöryhmien saavutettavaksi. Tavoitteena on kuntalaisten hyvinvoinnin, paikallisen identiteetin vahvistaminen, vuorovaikutuksen sekä Rautalammin vetovoimaisuuden edistäminen.

Vastuuhenkilö

Viestintä- ja kulttuurikoordinaattori Tiina Laitinen

Tehtävä

Laki kuntien kulttuuritoiminnasta (166/2019)

Kunnan tehtävänä on järjestää kulttuuritoimintaa, ja tämän tehtävän toteuttamiseksi kunnan tulee:

1. edistää kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä;
2. luoda edellytyksiä ammattimaiselle taiteelliselle työlle ja toiminnalle;
3. edistää kulttuuria ja taidetta osana asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä paikallista ja alueellista elinvoimaa.

Kunta voi yllä mainittuja tehtäviä järjestäessään ottaa huomioon paikalliset olosuhteet ja voimavarat sekä eri väestöryhmien tarpeet.

Sitovia tavoitteita (Strategia ja hyvinvointisuunnitelma huomioiden)

1. Kulttuurikokemusten järjestäminen ja koordinoiminen eri väestöryhmien saavutettavaksi (laki)
2. Kulttuurialan vaikuttavuuden ja elinvoiman parantaminen Rautalammissa ja Pohjois-Savossa (kuntastrategia) (Pohjois-Savon kulttuuristrategia)
3. Vuorovaikutteisuuden ja osallistamisen lisääminen (hyvinvointisuunnitelma)

Keskeiset riskit kyseisten tavoitteiden toteutumiselle

Työajan, tiimin ja toimintarahan riittämättömyys mm. freelancereiden ja taiteilijoiden palkkaamiseen

Kolmannen sektorin aktiivisuuden hiipuminen, mikä vaikuttaa suoraan tapahtumien ja kulttuurisisältöjen kustannuksiin, määrään, laatuun ja saavutettavuuteen

Viestimisen haasteet

Tunnusluvut ja mittarit (Taulukot kuvamuodossa ja taulukon fontti Arial 12 pt, poista suluissa oleva teksti)

1. Palautekyselyt (esim. Kesätreffit, Pestuumarkkinat)
2. kävijämäärät tapahtumissa ja yhdistys-, suunnittelu- ja kuntalaisilloissa
3. tapahtumien ja näyttelyiden määrä

mittari	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Omien ja kumppaneiden kanssa yhteistyössä järjestettyjen kulttuuritapahtumien määrä	12	17	17	20
taidenäyttelyiden tai vastaavien lukumäärä	7	9	9	9

Toiminnan painopistealueet 2025

1. Kulttuuri kuuluu kaikille, se lisää elinvoimaa, hyvinvointia ja työpaikkoja
2. Rautalammin Pestuumarkkinat 2025 kokonaisuuden kehittäminen edelleen (elinvoimainen tapahtuma myös tulevaisuudessa)

3. Kulttuuri ei pääty kuntarajalle, yhteistyö myös ympäristökuntien kanssa
4. Koulukonserttikonseptin kehittäminen (turvallisen konsertin ohjeet oppilaille oppilaita ja esiintyjiä kuullen)

Tavoitteiden toteutuminen 1–4 / 2025

Taidenäyttelyitä 3 kpl

Kulttuuritoiminnan järjestämiä varsinaisia tapahtumia 4, kaikki yhteensä 16

RAUTALAMMIN TAPAHTUMAT 2024

Kunta järjestäjänä, mahdollistajana ja mukana. Näyttely, **Luento**, keskusteluilta, teatteri, urheilu, musiikki, runous/ kirjallisuus, muu kulttuur tai juhla kulttuuritoimen järjestämät näyttelyt ja tapahtumat

Paljon vuorovaikutteisia iltoja

1	tammikuu	Emmi-Riikka Vartiaisen taidenäyttely Nox Magica – maalaus- ja kuvataidetta	
2	14.1.	Sotekapina – aluevaalipaneeli 14.1.2025 klo 18, mukana Tarinateatteri SisäValo	40
3	22.1	Uusien asukkaiden ilta	8
4	Helmikuu	Anja Jääskeläisen näyttely Paloja ja sanoja	
5	6.2.	KaleVauva.fi esiintyi Matti Lohen koululla	ala- ja yläluokat
6	10.2.	Yhdistystenilta	16
7	26.2.	Sarjakuvajuhlat ala- ja yläkoulaisille	120
8	27.2.	Kunnanjohtajan kyselytunti tuulivoimasta	50
9	15.3.	Teatteri Sujo esitti "Keuhkot"-näytelmän	15
10	maaliskuu	Kalikkakasa sarjakuvanäyttely	
11	27.3.	Talvivedot Wanha Ratsastuskeskus	
12	24.4.	Yhteisen talkoopäivän suunnittelu	
13	25.4	Avoin vapaa-ajantoimikunta vastan kokous	
14	25-4-3.5.	Satulateatterin esitykset	
15	26.4.	Kyläkävely Linturetki Rastunsuon lintujärvelle	
16	27.4.	Kansallisen veteraanipäivän Sisä-Savon alueen juhla	

C490 Kulttuuritoimi	TP2024	TA2024	TA2025	Toteuma 01-04/2025	toteuma-%	Toteuma 01-04/2024	muutos 24-25	tot 24/25	Muutos-%
Ulkoiset tapahtumat									
Toimintatuotot	2046	0	1700	0	0,0	318	-318	0 %	-100 %
Toimintakulut	-52711	-57976	-58798	-11715	19,9	-13454	1739	87 %	-13 %
Toimintakate ulkoiset	-50665	-57976	-57098	-11715	20,5	-13136	1422	89 %	-11 %
Sisäiset tapahtumat									
Suunnitelmapoistot	0	0	0	-1370		0	-1370	0 %	-100 %
Menot sisäiset	-6526	-3788	-4993	-402	8,1	-1462	1060	28 %	-72 %
Toimintakate sisäiset	-6526	-3788	-4993	-1772	35,5	-1462	-310	121 %	21 %
									-100 %
TOIMINTAKATE YHT.	-57191	-61764	-62091	-13487	21,7	-14599	1111	92 %	-8 %